

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-148-0-33>

ПРИНЦИПИ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇХ ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ

Лях Н. В.

старший викладач кафедри поліцейського права

Національної академії внутрішніх справ

м. Київ, Україна

За умов постійного оновлення форм соціального життя та стрімких змін у політикоправовому становищі жінки, актуальним залишається питання гендерної рівності, вирішення якого потребує реалізації гендерної політики, що спрямована на формування нового світогляду та визначення ролі жінки в суспільстві та системі державного управління.

З метою забезпечення гендерної рівності та формування гендерно збалансованого суспільства необхідно забезпечити паритетну демократію. “Паритетна демократія – це політико-правова форма організації соціально-статевих відносин у суспільстві, за якої жінки і чоловіки мають рівний правовий та політичний статус і як рівноправні представники здійснюють діяльність в гендерно збалансованих органах влади та управлінських структурах” [1, с. 153].

Безумовно, що під час становлення паритетної демократії важливим показником її якості є гендерна рівність – тобто рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати однаково участь у житті суспільства [1]. Гендерну рівність також можна визначити як: справедливе ставлення до жінок і чоловіків; ознака правової держави; показник рівня розвиненості суспільства; умова розвитку демократії.

Гендерна політика держави визначається, як діяльність держави, що проводиться шляхом реалізації спільних дій зацікавлених суб'єктів з метою забезпечення однакових можливостей для жінок та чоловіків у процесі реалізації гарантованих прав та свободами, забезпечення оптимальних умов для самореалізації та є інтегруючим компонентом усіх напрямів державної кадрової політики. Формування гендерної політики в Україні потребує комплексного підходу та впровадження принципів гендерної рівності в усі сфери державної політики за рахунок вдосконалення та оцінки процедури прийняття рішень, удосконалення законодавчої бази та формування політичної стратегії у всіх сферах життя. Сучасні умови реформування поліції як центрального органу виконавчої влади поставили на порядок денний впровадження

принципів гендерної політики в систему Національної поліції як вихідних положень проведення гендерної політики.

З метою подальшого визначення принципів гендерної політики перш за все необхідно визначити категорію «принцип». У філософському енциклопедичному словнику поняття «принцип» визначається як першопочаток (від лат. *prīncipiū* – начало, основа), те, що лежить в основі певної сукупності фактів, теорії, науки. Античні філософи прагнули віднайти принципи існування усіх речей і, зазвичай, пов'язували його із субстанцією. В XVI – XVII ст. в європейській філософії принцип почали тлумачити здебільшого як категорію теоретико-пізнавальну на основі розрізнення того, що лежить в основі дійсності, – принцип буття і того, що лежить в основі пізнання цієї дійсності, принцип пізнання. В подальшому розуміння принцип переміщується у сферу логічного виразу пізнання. Принцип стає центральним поняттям, основоположною ідеєю, що пронизує певну систему знання і субординує його. У межах теоретичного знання принцип означає вимогу розгортання самого знання у систему, де всі теоретичні положення логічно пов'язані між собою і впливають певним чином одне з одного. Будь яка теоретична система знання ґрунтується на принципах, пов'язаних між собою. Також «принцип» тлумачать як внутрішні переконання людини, ті практичні, моральні й теоретичні засади, якими вона керується в житті, в різноманітних сферах діяльності [3, с. 519].

Державна гендерна політика повинна розглядатись як стратегія, що спрямована на забезпечення рівних прав, свобод та можливостей жінок і чоловіків, розвиток їх потенціалу у контексті розвитку гендерної демократії. Впровадження державної гендерної політики повинно здійснюватись шляхом спільних дій усіх зацікавлених суб'єктів. Гендерну політику в системі Національної поліції можна визначити як комплекс дій щодо забезпечення поліцейськими відповідного соціального статусу згідно з освітою, професійними і особистими якостями, рівнем культурного розвитку та потенціалом на основі гарантування рівних можливостей жінкам і чоловікам.

На підставі викладеного вище, можна зробити висновок, що сутність принципів гендерної політики в системі поліції, полягає в забезпеченні гендерної рівності та утвердження гендерної паритетності як фактору успішної реалізації демократичних реформ у державі. Зважаючи на це, можна виділити наступний перелік принципів гендерної політики в системі поліції:

– *принцип інтеграції гендерної рівності* – гендерна рівність розглядається як інтегральна частина всіх напрямів діяльності поліції. Під час упровадження різного роду програм, реалізації проєктів мають

бути враховані специфічні інтереси жінок і чоловіків. Жінкам і чоловікам мають бути надані рівні права;

– *принцип наукової обґрунтованості* передбачає формування та реалізацію гендерної політики в системі поліції на основі наукових досліджень, позитивного світового досвіду, залучення експертів з гендерних питань. Даний принцип вимагає володіння повною інформацією щодо умов забезпечення гендерної рівності в центральних та територіальних органах поліції, а також, передбачає здійснення моніторингу з метою з'ясування сучасного стану та динаміки гендерних процесів;

– *принцип законності* – реалізація гендерної політики поліції має базуватися виключно на положеннях Конституції та чинного законодавства України й реалізуватися на основі Закону України “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”;

– *принцип паритетної демократії* – полягає у забезпеченні рівноцінної участі жінок і чоловіків як рівноправних суб'єктів у політичних, економічних, державотворчих, соціально-гуманітарних та культурних процесах. Даний принцип передбачає рівноцінне представництво жінок і чоловіків у будь-яких структурних підрозділах поліції і вимагає доступу представників обох статей до формування і реалізації гендерної політики;

– *принцип ініціативності та креативності* – передбачає вияв ініціативи, креативного мислення, вміння творчо підходити до службових питань, а здатність до заохочування творчості інших;

– *принцип оптимальності* – полягає у вмінні керівництва обирати найкращого співробітника незалежно від статі, виходячи з професійних і особистісних якостей, досвіду, дисциплінованості, знання нормативної бази;

– *принцип результативного партнерства* – партнерство жінок і чоловіків у системі поліції, передбачає в першу чергу корисні наслідки співпраці, в основі якої лежить заінтересованість поліцейських у кінцевому результаті, що можливо лише, коли вони ставляться один до одного як до особистості і професіонала та сприймають один одного як компетентного і порядного партнера, дотримуються спільно розробленої системи правил дій на основі консенсусу і, головне, коли партнери доповнюють одне одного і здатні створити атмосферу співробітництва;

– *принцип гуманізму* – передбачає визнання гідності особистості та повагу до людини як визначальну цінність суспільства;

– принцип поєднання цінностей демократії із завданнями гендерної політики. Дія цього принципу має сприяти усвідомленню особистістю цінностей демократії (громадянство і громадянськість, свобода вибору і самовизначення, відповідальність, соціальний порядок, конституціоналізм, свобода слова і вільні засоби масової інформації, повага до

громадської думки, розвиток особистості тощо) та забезпечувати їх включення в її ціннісну ієрархію, що приведе до певного вибору моделі поведінки, а це, у свою чергу, буде сприяти адекватному сприйняттю особливостей і можливостей гендерної політики в системі поліції, визначенню завдань гендерної політики на всіх рівнях, розвитку відповідального ставлення до її проведення, а відтак – впливатиме на якість гендерної політики.

Література:

1. Кобелянська Л. 50/50: сучасне гендерне мислення : словник / Л. Кобелянська, Т. Мельник. – К. : К.І.С., 2005. – 280 с.
2. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-15 / Відомості Верховної Ради України, 2005, № 52, ст.561 .
3. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. -: Інститут філософії ім. Григорія Сковороди НАН України : Абрис. Київ, 2002. – 742 с.
4. Грицяк Н. Формування гендерної політики в Україні: проблеми теорії, методології, практики : монографія / Наталя Грицяк. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 384 с.
5. Кулачек О. Роль жінки в державному управлінні: старі образи, нові обрії : [монографія] / Ольга Кулачек. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2005. – 304 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-148-0-34>

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОДАТКОВОЇ АМНІСТІЇ В УКРАЇНІ

Майка М. Б.

*адвокат, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола*

Глива А. О.

*студентка
Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола
м. Тернопіль, Україна*

Вступ. Кризові явища як у світовій, так і в національній економіці, які загострилися через пандемію Covid-19, призвели до проблем залучення додаткових ресурсів в економіку кожної країни світу.